

BIRŠIĆ, Gracijan Branimir

Starinom iz Like, kojom se ponosi kao zavičajem, rodio se u Koprivnici 2. siječnja 1935. Školovao se u rodnom mjestu, zatim u Gospiću, Zagrebu i Bjelovaru gdje je i maturirao 1953. Filozofsko-teološki studij magistrirao je na Rimokatoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 1960., a studij hrvatskog jezika i književnosti diplomirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1961. Kao stipendist Katoličkog sveučilišta "Sacro Cuore" u Milanu boravio je u nekoliko navrata na ljetnim tečajevima talijanskog jezika i kulture u Rimu.

Kao student pripremao je građu za staroslavenski rječnik hrvatske redakcije u Staroslavenskom institutu "Svetozar Rittig" u Zagrebu. Nakon završetka studija predavao je staroslavenski jezik i književnost na Filozofsko – teološkom učilištu Hrvatske franjevačke provincije (u Samoboru i na Trsatu) kao i na Rimokatoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Do pred odlazak iz Hrvatske poučavao je na Franjevačkoj gimnaziji u Samoboru hrvatski jezik i književnost te filozofske predmete, a neko je vrijeme vršio i službu direktora te ustanove.

Od mjeseca siječnja 1978. nalazi se u Sydneyu kao dušobrižnik hrvatskih iseljenika. Ondje od samog početka sudjeluje u nastojanjima za službeno priznanje hrvatskog jezika u školstvu i javnoj upotrebi u Australiji. Niz godina djeluje kao nastavnik i stručni suradnik Središnjeg odbora hrvatskih etničkih škola (SOHEŠ) u Sydneyu, a nakon godine 1984. predaje hrvatski jezik i književnost na Fakultetu modernih jezika Sveučilišta Macquarie u Sydneyu. Jedan je od osnivača Hrvatske znanstvene zaklade u Australiji i Novom Zelandu, kojoj je svrha čuvati i unapređivati sveučilišni studij kroatistike u Australiji.

Od rane mladosti piše poeziju, od studentskih dana književnopovijesne, književnokritičke i lingvističke studije te putopise i polemike, dok su ga boravak u hrvatskoj dijaspori u Australiji te problemi, potrebe i frustracije hrvatskih doseljenika upravljali prema "glasnim razmišljanjima" o hrvatskoj povijesti koju nastoji čitati tako da zaista bude "učiteljica života". Najveći dio tih tekstova bio je u različitim zgodama izgovoren, a manji i objavljen (u internim publikacijama, "Kani", "Maruliću", "Kačiću", "Hrvatskoj reviji"). Za veliki enciklopedijski projekt "The Australian People", objavljen o dvjestotoj obljetnici Australije, napisao je prilog o hrvatskoj imigraciji 1960. – 1980.

Iako je za svoje pjesnikovanje dobio riječi ohrabrenja od kritičara Ljubomira Marakovića i slovenskog pjesnika Edvarda Kocbeka, nije objavio ni jednu zbirku pjesama. Možda su tome pridonijele objektivne neprilike hudog vremena totalitarizma ili suvremena epidemija nestašice vremena. No ponajvažniji razlog je, čini se, drugdje: njega, vjernika Riječi i zavjerenika riječi, uvijek nanovo obuzima sumnja u djelotvornost vlastite riječi.

Bolje je sreće bio s prijevodima (a prevodio je poetske tekstove s latinskoga, talijanskoga, francuskoga i slovenskog jezika). Prijevod knjige poetsko-meditativnih tekstova Juana Ariasa "Preghiera nuda" objavljen mu je pod naslovom "I krik je molitva" (Izvori istine, Korčula 1974.). Šezdesetak njegovih prepjeva latinskih himana (bogoslužnih hvalospjeva) u stalnoj je upotrebi u

hrvatskim izdanjima časoslova franjevačkog i karmelskog reda. Prijateljevanje s poezijom velikog slovenskog pjesnika Edvarda Kocbeka urodilo je prijevodom Kocbekove posljednje zbirke "Žerjavica", koji je izradio u suradnji s autorom. Ponuđen jednom nakladniku još prije smrti Kocbekove, prijevod nije ugledao svjetlo dana.

Nalazeći se u prvim redovima teorijskih i praktičkih boraca za hrvatski jezik u Australiji, sastavio je niz predstavaka različitim vladinim odjelima, izradio nastavni plan za hrvatske etničke škole u Novom Južnom Walesu, po nalogu ministarstva prosvjete priredio čitanku, svojevrsan Reader's Digest, za hrvatske subotne škole, a za studente kroatistike Sveučilišta Macquarie sastavio više skripata.

Na poticaj prijatelja razmišlja o zbirci izabranih pjesama i knjizi izabranih eseja nacionalno-kulturne i nacionalno-vjerske problematike.

Gracijan Biršić je franjevac, član Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Živi i djeluje u Sydneyu, u gradskoj četvrti St John's Park, gdje vodi Hrvatski katolički centar sv. Nikole Tavelića.